Железняк Карина,
студентка 4 курсу
відділення дошкільної і початкової освіти
Науковий керівник: Барабаш В. І.,
викладач комісії образотворчого мистецтва та методик навчання
Комунальний вищий навчальний заклад
«Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т. Г. Шевченка»

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРА НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Природним є прагнення людини до творчості, гармонії, любові, тобто тих елементів, що складають естетичне виховання. Фундамент цього виховання закладається у початковій школі. Великий потенціал при вивченні предметів творчого характеру у початкових класах містить, на нашу думку, використанням нових інформаційно-комунікаційних технологій. Це питання тісно пов’язане із проблемами взаємодії «дитина-комп’ютер» та використанням вчителем початкових класів комп’ютерів у своїй діяльності.

Одним із завдань вчителя є розширення навичок та можливостей за рахунок використання персональних комп’ютерів. Використання на уроках комп’ютерних програм, є ефективним, практичним та надійним інструментом, який є потрібним та незамінним у повсякденній роботі вчителя початкових класів. За допомогою комп’ютерної техніки, можна організувати виконання обчислювальних, графічних та науково-дослідницьких робіт.

Можливості сучасного уроку й системи освіти загалом значно розширюються завдяки використанню мультимедійних, інтерактивних технологій, Інтернету. Сьогодні перед педагогами стоїть важливе завдання – виховати та підготувати молодь, здатну активно включатися в якісно новий етап розвитку сучасного суспільства, пов’язаний з інформацією.

Нині дитина опановує комп’ютер раніше, ніж навчається грамотно

писати чи критично читати. Найпростішою й найпоширенішою на сьогодні програмою, яка допомагає вчителю урізноманітнити урок, є прикладна програма PowerPoint. Як показує практика, використовувати комп'ютерні презентації можна на уроках будь-якого типу (урок вивчення нового матеріалу, урок закріплення знань, умінь, навичок; урок контролю знань, умінь, навичок; нестандартний урок; інтегрований урок; комбінований урок). Головне, щоб поданий матеріал відповідав принципам науковості, наочності, був поданий в обсязі, що відповідає дидактичній меті.

Комп'ютер, як і книгу, можна використовувати з великою користю, а можна і на шкоду.

Широкого поширення здобула зараз взаємодія вчителя з учнем через комп'ютерні мережі – дистанційне навчання. Не зупиняючись детально на перевагах та недоліках цієї форми навчання, зазначимо, що існує ряд категорій дітей, для яких таке навчання є чи ледь не єдиною можливістю отримати повноцінну освіту. Для обдарованого і допитливого учня це можливість займатися самоосвітою.

На уроках трудового навчання доцільне використання комп'ютера як учителем, так і учнями. Навчання з використанням засобів інформаційно-комунікативних технологій дозволяє створити умови для формування активності, самостійності, креативності, здатності до адаптації в умовах інформаційного суспільства, для розвитку комунікативних здібностей і формування інформаційної культури особистості [1, с. 8].

Впровадження персональних комп'ютерів в навчання стало необхідністю, оскільки вони сприяють розвитку, індивідуальній неповторності особистості. Відомо, що навчання за допомогою персональних комп'ютерів – це принципово новий тип навчального процесу, який вимагає нових форм і методів навчальної діяльності. Їх використання змінює функції вчителя: він повинен заздалегідь визначити

шляхи та розробити алгоритми оптимального керівництва всім навчальним процесом й окремим заняттям, у тому числі.

Істотною дидактичною особливістю навчання з допомогою персональних комп’ютерів є встановлення діалогу між тим, хто навчається, і машиною або діалогічного трикутника: школяр-комп'ютер-вчитель. Такі діалоги допомагають виявити і зрозуміти труднощі, які виникають у процесі вивчення предмета при самостійному розв'язанні завдань, а вчителеві – спостерігати та контролювати якісний стан навчання [2, с. 16].

Обов’язковим компонентом навчального процесу є контроль знань, умінь та навичок, тобто перевірка його результативності. Комп’ютер значно полегшує процес перевірки знань, адже за допомогою тестових програм учні відповідають на запитання, а по закінченню тестування комп’ютер автоматично виставляє вмотивовану оцінку. Це значно полегшує роботу учителя, робить процес перевірки знань більш цікавим та позбавляє учнів страху перед тестуванням, що в свою чергу підготовляє їх до незалежного тестування при вступі до вищих навчальних закладів.

Інформація, що розміщена на слайді та з’являється в потрібні моменти пояснення, проведення дослідів, експериментів, доказів змушує учнів пройти всі етапи мислення, використати різні розумові операції [3, с. 26].

Уроки трудового навчання у початковій школі спрямовані не лише на розвиток здібностей та набуття навичок, а й на пізнання навколишнього світу. Серед завдань таких уроків є: формування уявлень про навколишній світ, предмети праці та побуту; засвоєння основних мистецьких термінологій; формування здатності використовувати набуті навички та вміння; розвиток художніх здібностей, творчого потенціалу особистості; збагачення емоційно-естетичного досвіду; виховання різнопланових

інтересів, смаків. Саме на вирішення цих завдань спрямовані в початковій школі уроки із застосуванням комп’ютерних технологій [4, с. 61].

Використання персонального комп'ютера у навчальному процесі дещо змінює функції вчителя, оскільки здійснюється їх перерозподіл між педагогом і ПК. При цьому машині передаються лише ті функції, з якими вона може справитися ефективніше, ніж вчитель. Програмна і технічна система ПК допомагають автору навчальної програми компонувати інформацію, планувати її зміни, видавати креслення, таблиці, графіки на екран дисплея. Подання інформації може здійснюватися в будь-якому часовому режимі, а наявність дидактичних засобів з виділенням інформації (наочність, підкреслювання, штрихування, кольорове зображення і т.п.) значно підвищує реалізацію інформаційної функції ПК. Особливої уваги при цьому заслуговує структурування матеріалу, який при навчанні краще сприймається з екрана дисплея.

Значною перевагою ПК у порівнянні з іншими технічними засобами навчання є можливість індивідуального навчання. Досвід використання обчислювальної техніки свідчить про те, що індивідуалізацію процесу навчання можна здійснювати за послідовністю понять, що вивчаються; рівнем науковості матеріалу; засвоєння, складності і кількості пред'явлених завдань, часу навчання [5].

Отже, ми можемо зробити висновок, що комп'ютер є одним із способів підвищення ефективності навчання дітей. За допомогою комп'ютерних програм можна індивідуалізувати процес навчання, що дає змогу забезпечити адекватний темп роботи для кожного учня. Комп'ютер відкриває широкі можливості в моделюванні різноманітних середовищ навчання на уроках трудового навчання.

Загалом використання комп’ютера в навчально-виховному процесі дало, на нашу думку, позитивний результат, як для вчителя, звільнюючи

його час від пошуку наочних посібників, методичної бази на продумування самого уроку, методів, прийомів для кращого подання матеріалу школярам, так і для учнів, для яких такі уроки були особливо цікавими, корисними та незвичними.

Список використаної літератури:

1. Використання ІКТ на уроках трудового навчання у початкових класах. Метод. посібн. Савчук Т. М. – с. Бережанка, Хмельницького району. – 2014. – С. 42

2. Гуревич Р. С. Чи потрібен комп'ютер на уроках трудового навчання // Трудова підготовка в закладах освіти – 2001. – №2 – С.6-10.

3. Пономаренко Л. Мультимедійна підтримка навчального процесу / Початкова освіта, №1-2, 2012, ст.16 Уроки технології з використанням ІКТ // Трудове навчання в школі. – 2009. – № 8. – С. 4.

4. Мультимедійні технології на уроках трудового навчання // Трудове навчання. – 2009. – № 2. – С. 17.

5. Використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках в початковій школі. Метод. посібн. – Перещепине, 2013. – с. 61